

O‘zbekiston
Metama’lumot
Milliy hisoblar

Ishlab chiqilgan sana: 23.09.2019

Oxirgi yangilangan sana: 01.04.2024

0. Asoslar

0.1 Qonuniy asoslar

0.1.1 Statistik ma’lumotlarni yig‘ish, qayta ishlash va tarqatish uchun javobgarlik

O‘zbekiston Respublikasi Prezidenti huzuridagi Statistika agentligi

2021-yil 11-avgustda Sharqiylar Yevropa, Kavkaz va Markaziy Osiyo uchun Rasmiy statistika to‘g‘risidagi namunaviy qonunni asosida ishlab chiqilgan “Rasmiy statistika to‘g‘risida”gi O‘zbekiston Respublikasi qonuni qabul qilindi.

Ushbu Qonunning maqsadi rasmiy statistika sohasidagi munosabatlarni tartibga solishdan iborat. Qonunning amal qilishi rasmiy statistikani tayyorlovchilarga va undan foydalanuvchilarga, respondentlarga hamda ma‘muriy ma’lumotlarni yetkazib beruvchilarga, shuningdek ular o‘rtasida yuzaga keladigan, rasmiy statistikani tayyorlash, tarqatish va muvofiqlashtirish bilan bog‘liq bo‘lgan munosabatlarga nisbatan tatbiq etiladi.

Shuningdek, O‘zbekiston Respublikasi Prezidentining 2024-yil 4-martdagi “O‘zbekiston Respublikasi Prezidenti huzuridagi Statistika agentligi faoliyatini tashkil etish chora-tadbirlari to‘g‘risida” PQ-114-son qarori bilan tasdiqlangan O‘zbekiston Respublikasi Prezidenti huzuridagi Statistika agentligi to‘g‘risida nizomga muvofiq, Statistika agentligi rasmiy statistikaning asosiy prinsiplariga rioya etilishini va xalqaro tavsiyalarga muvofiq bo‘lgan statistika uslubiyotlarining birligini ta‘minlash; statistika ma’lumotlarini yig‘ishni, uy xo‘jaliklarining statistika kuzatuvlarini, ro‘yxatga olishlarni, bir marotabalik hisobga olishlarni, tanlanma so‘rovlarni va boshqa statistika kuzatuvlarini o‘tkazishni tashkil etish; barcha darajadagi foydalanuvchilarni belgilangan tartibda rasmiy statistika ma’lumotlari bilan ta‘minlash; statistika maqsadlarida foydalanish uchun statistika registrlari va tasniflash tizimini yuritish uchun javobgar hisoblanadi.

Shu bilan birga, Rasmiy statistika to‘g‘risidagi Qonunning 14-moddasiga muvofiq statistika organlari quyidagi huquqlarga ega:

- davlat va xo‘jalik boshqaruvi organlaridan, fuqarolarning o‘zini o‘zi boshqarish organlaridan, banklardan hamda boshqa tashkilotlardan statistika kuzatuvi shakllarini olish va statistika kuzatuvi ma’lumotlaridan statistika maqsadlarida foydalanish;

- statistik birliklar faoliyatining statistika kuzatuvlarini o‘tkazish va olingan birlamchi ma’lumotlardan statistika maqsadlarida foydalanish;

- jismoniy shaxs bo‘lgan respondentlarni statistika kuzatuvlarida ishtirok etganligi uchun rag‘batlantirishni amalga oshirish;
- davlat va xo‘jalik boshqaruvi organlaridan, shuningdek boshqa tashkilotlardan statistika dasturlarini bajarish uchun zarur bo‘lgan axborotni so‘rash hamda olish;
- rasmiy statistikani tayyorlash uchun zarur bo‘lgan statistika ma’lumotlarini yig‘ishga jismoniy va yuridik shaxslarni qonunchilikka muvofiq shartnoma asosida jalg etish;
- statistika ma’lumotlarini yig‘ish, ularga ishlov berish, ularni umumlashtirish, tahlil qilish, tarqatish va saqlashning zamonaviy usullari va vositalaridan foydalanish hamda ularni milliy statistika tizimiga joriy etish;
- statistika ma’lumotlarini taqdim etish bilan bog‘liq qoidabuzarliklar aniqlangan taqdirda, ularni bartaraf etish haqida ko‘rsatmalar berish va statistika ma’lumotlariga tegishli tuzatishlar kiritish;
- statistika hisobotlarini taqdim etish tartibini buzgan mansabdor shaxslarga nisbatan ma’muriy jazo choralarini qonunga muvofiq o‘z vakolatlari doirasida qo‘llash.

O‘zbekiston Respublikasi Prezidentining 2017-yil 12-sentabrdagi F-5054-son farmoyishiga muvofiq, mamlakatdagi iqtisodiy va moliyaviy ma’lumotlar Xalqaro Valyuta Fondining kengaytirilgan umumiyligi ma’lumotlar tarqatish tizimi (k-MTUT)ga to‘g‘ri kelishi va uning doirasida muvofiqlashtirilishi kerak.

Statistika jarayonlarini boshqarish, shu jumladan statistika ma’lumotlarini tayyorlash va tarqatish xalqaro sifatni boshqarish modellari (GSIM, GSBPM, GAMSO)ga asosan ishlab chiqilgan milliy tartib-taomillarga muvofiq amalga oshiriladi.

0.1.2 Ma’lumot ishlab chiqaruvchi tashkilotlar o‘rtasida ma’lumotlar almashinuvni va muvofiqlashtirish

O‘zbekiston Respublikasi Prezidenti huzuridagi Statistika agentligi

“Rasmiy statistika to‘g‘risida”gi Qonunning 11-moddasiga asosan rasmiy statistikani tayyorlovchilar statistika ma’lumotlarini ishlab chiqishda xalqaro darajada tavsiya etiladigan tushunchalarga, tasniflarga va uslubiyatga amal qiladi.

Vakolatli davlat organi rasmiy statistikaning boshqa tayyorlovchilarining faoliyatini statistika dasturlari doirasida muvofiqlashtiradi.

Rasmiy statistikani tayyorlovchilar statistika ma’lumotlarini tayyorlash uslubiyatini o‘z vakolatlari doirasida muvofiqlashtiradi.

Rasmiy statistikaning boshqa tayyorlovchilarining statistika uslubiyatlarida xalqaro tavsiyalarga nomuvofiqlik aniqlangan taqdirda vakolatli davlat organi statistika uslubiyatlari auditni yakunlariga ko‘ra ushbu tayyorlovchilarga ijro etilishi majburiy bo‘lgan taqdimnomalar kiritish huquqiga ega.

Milliy statistika tizimiga kiruvchi rasmiy statistikaning boshqa tayyorlovchilari tomonidan statistika ma’lumotlarini shakllantirish va vakolatli davlat organi bilan axborot almashinuvini ta‘minlash uchun mas’ul bo‘lgan bo‘linmalar tashkil etiladi.

Rasmiy statistikani tayyorlovchilar hamda ma'muriy ma'lumotlarni yetkazib beruvchilar o'zlarida mayjud bo'lgan statistika ma'lumotlarini va (yoki) ma'muriy ma'lumotlarni vakolatli davlat organiga statistika dasturlarida belgilangan tartibda va muddatlarda bepul taqdim etadi.

"Rasmiy statistika to'g'risida"gi Qonunning 10-moddasiga asosan, Statistika kengashi vakolatli davlat organi huzuridagi rasmiy statistikaning rivojlantirilishi, faoliyat ko'rsatishi va muvofiqlashtirilishi masalalari bo'yicha kollegial maslahat organidir.

Statistika kengashining tarkibi davlat boshqaruvi organlarining, ilmiy-tadqiqot tashkilotlarining, nodavlat notijorat tashkilotlarining vakillari, shuningdek statistika bo'yicha milliy ekspertlar orasidan tuziladi.

0.1.3 Respondentlar individual ma'lumotlarining maxfiyligi

O'zbekiston Respublikasi Prezidenti huzuridagi Statistika agentligi

"Rasmiy statistika to'g'risida"gi Qonunning 27-moddasiga asosan, rasmiy statistikani tayyorlovchilar tasarrufidagi mayjud individual ma'lumotlardan faqat statistika maqsadlarida, jamlanma statistika ma'lumotlarini shakllantirish uchun foydalilanildi.

Davlat organlari, fuqarolarning o'zini o'zi boshqarish organlari va boshqa tashkilotlar, shu jumladan xalqaro tashkilotlar tomonidan individual ma'lumotlardan tergov, nazorat qilish, sud muhokamasi, ma'muriy qarorlar qabul qilish maqsadida yoki jismoniy va yuridik shaxslarga yoki uy xo'jaliklariga taalluqli boshqa maqsadlarda foydalaniishi mumkin emas.

Statistika agentligi xodimlari axloq kodeksiga, shu jumladan maxfiylik prinsiplariga rioya qilishlari, o'zlarining vazifalarini bajarishda ularga taqdim etilgan har qanday individual ma'lumotlarni oshkor qilmasliklari kerak.

Ularni lavozimga tayinlash paytida majburiyatları haqida ma'lumot beriladi. Statistika agentligining har bir xodimi ma'lumotlarni oshkor qilmaslik majburiyatini o'z ichiga olgan shartnomaga qo'l qo'yishi shart.

0.1.4 Statistik hisobotlarni taqdim etish

O'zbekiston Respublikasi Prezidenti huzuridagi Statistika agentligi

"Rasmiy statistika to'g'risida"gi Qonunning 14-moddasiga asosan, statistika organlari davlat va xo'jalik boshqaruvi organlaridan, fuqarolarning o'zini o'zi boshqarish organlaridan, banklardan hamda boshqa tashkilotlardan statistika kuzatuvi shakllarini olish huquqiga ega. O'zbekiston Respublikasining Ma'muriy javobgarlik to'g'risidagi [kodeksining](#) 215-moddasiga muvofiq mansabdor shaxslarning statistika kuzatuvini olib borish zarur bo'lgan hisobot va boshqa ma'lumotlarni taqdim etmaslikda ifodalangan statistika hisobotlarini taqdim etish tartibini buzishi, hisobot ma'lumotlarini buzib ko'rsatishi yoki hisobotlarni taqdim etish muddatlarini buzishi bazaviy hisoblash miqdorining yetti baravaridan o'n baravarigacha miqdorda jarima solishga sabab bo'ladi.

"Rasmiy statistika to'g'risida"gi Qonunning 16-moddasiga asosan, Statistika dasturlariga binoan statistika kuzatuvlarini o'tkazish chog'ida respondentlar rasmiy statistikani tayyorlovchilarga ishonchli va to'liq ma'lumotlarni rasmiy statistikani tayyorlovchi tomonidan belgilangan tartibda va muddatlarda bepul taqdim etishi shart.

0.2 Resurslar

0.2.1 Kadrlar, moddiy-texnika bazasi, kompyuter vositalari va moliyalashtirish

Makroiqtisodiy indikatorlar va milliy hisoblar boshqarmasida 19 nafar xodim ishlaydi.

Boshqarma 5 ta bo‘limdan tashkil topgan:

1. Makroiqtisodiy indikatorlarni shakllantirish va tahlil etish bo‘limi;
2. Joriy hisoblar bo‘limi;
3. Jamg‘arma va yordamchi hisoblar bo‘limi;
4. Yashirin iqtisodiyotni statistik baholashni muvofiqlashtirish bo‘limi;
5. Xarajatlar va ishlab chiqarish statistikasi bo‘limi.

Milliy hisoblar metodologiyasi bo‘yicha xodimlarni o‘qitish doimiy ravishda olib boriladi. Boshqarma xodimlari quyidagi o‘quv kurslarida o‘z malakalarini oshiradilar:

- O‘zbekiston Respublikasi Prezidenti huzuridagi Statistika agentligining Kadrlar malakasini oshirish va statistik tadqiqotlar instituti tomonidan tashkil etiladigan o‘quv kurslarida;
- Xalqaro valyuta jamg‘armasining:
- Salohiyatni rivojlantirish instituti (AQSH),
- Birlashgan Vena instituti (Avstriya),
- Kavkaz, Markaziy Osiyo va Mo‘g‘uliston davlatlari uchun salohiyatni rivojlantirish mintaqaviy markazi (Qozog‘iston) bilan hamkorlikda tashkil etilgan o‘quv kurslarida;
- Osiyo va Tinch okeani statistika instituti tomonidan tashkil etilgan onlayn kurslarda;
- Xalqaro statistika tashkilotlarining boshqa seminarlarida.

Har bir xodim o‘zining personal kompyuterlari bilan ta’minlangan bo‘lib, kompyuterlar lokal tarmoqqa ulangan, shuningdek, internetga kirish imkoniga ega.

Statistika agentligini moliyalashtirish va uning moddiy-texnika ta’mnoti Statistika dasturiga muvofiq O‘zbekiston Respublikasi Davlat budjeti mablag‘lari hisobiga amalga oshiriladi.

1. Beg‘arazlik

1.1 Kasbiy mahorat

1.1.1 Statistikaning xolisligi

O‘zbekiston Respublikasi Prezidenti huzuridagi Statistika agentligi

“Rasmiy statistika to‘g‘risida”gi Qonunining 6-moddasiga asosan, rasmiy statistikasining asosiy prinsiplari, jumladan beg‘arazlik va xolislik hisoblanadi.

“Rasmiy statistika to‘g‘risida”gi Qonunining 13-moddasiga asosan, Davlat organlari, boshqa tashkilotlar va ularning mansabdar shaxslari statistika organlarining ushbu Qonunga muvofiq amalga oshirilayotgan faoliyatiga aralashishga haqli emas.

Hududiy statistika boshqarmalari, tumanlarning (shaharlarning) statistika bo‘limlari mahalliy davlat hokimiyati organlaridan mustaqil bo‘lib, bevosita vakolatli davlat organiga bo‘ysunadi.

Mazkur statistik ma’lumotni ishlab chiqishda boshqa davlat organlarining aralashishiga yo‘l qo‘yilmagan va kasbiy mustaqillik to‘liq ta’milangan.

Kadrlarni tanlab olish va ularni yuqori lavozimlarga tayinlashda, ularning statistika sohasida tajribasi va kasbiy malakasi e’tiborga olinadi. Boshqarma xodimlari malakasini oshirish O‘zbekiston Respublikasi Prezidenti huzuridagi Statistika agentligining Kadrlar malakasini oshirish va statistik tadqiqotlar instituti tomonidan tashkil etiladigan o‘quv kurslarida hamda xalqaro tashkilotlar tomonidan tashkil etiladigan o‘quv kurslari, o‘quv-amaliy seminarlarda ishtirokini ta’minalash orqali ta’milanadi. Boshqarma xodimlari Kadrlar malakasini oshirish va statistik tadqiqotlar institutida tashkil etilgan o‘quv kurslarida ma’ruzalar bilan ishtirok etadi. Ommaviy axborot vositalarida Boshqarma xodimlarining ilmiy maqolalarini e’lon qilib borish tashkil etilgan.

1.1.2 Manbalar, uslublar va tarqatish usullarini tanlash

O‘zbekiston Respublikasi Prezidenti huzuridagi Statistika agentligi

“Rasmiy statistika to‘g‘risida”gi Qonunning 33-moddasiga muvofiq:

Rasmiy statistikani tayyorlovchilar rasmiy statistikaning sifatini doimiy asosda baholab boradi. Sifat kafolatini ta’minalash uchun rasmiy statistika rasmiy statistikaning qamrovi, tushunchalari, statistik birliklari va tasniflariga taalluqli umumiyligi prinsiplar hamda usullar asosida tayyorlanadi va tarqatiladi.

Rasmiy statistikani tayyorlovchilar rasmiy statistikaning sifatini yaxshilash maqsadida ma’lumotlarni tahlil etish va tahrir qilish, turli manbalardan olingan ma’lumotlarni birlashtirish, ma’lumotlarni statistika maqsadlarida bir-biriga bog‘lashni va solishtirishni amalga oshirish hamda baholashning statistik usullaridan foydalanish huquqiga ega.

Rasmiy statistikani tayyorlovchilar tayyorlash jarayonida foydalaniladigan manbalar va usullarni, shuningdek yakuniy ma’lumotlar to‘plamlarini hujjatlashtirib boradi. Rasmiy statistikadan foydalanuvchilar statistika ma’lumotlarining manbalari va ularni tayyorlash usullari hamda rasmiy statistika ma’lumotlarining sifati to‘g‘risida metama’lumotlar yordamida xabardor qilinadi.

1.1.3 Statistik ma’lumotlarni noto‘g‘ri talqin qilish yoki undan noto‘g‘ri foydalanish bo‘yicha sharh

O‘zbekiston Respublikasi Prezidenti huzuridagi Statistika agentligi

Statistika agentligi statistik ma’lumotlarni noto‘g‘ri talqin qilish va statistik ma’lumotlardan noto‘g‘ri foydalanilganda o‘z izohini berishi mumkin.

1.2 Shaffoflik

1.2.1 Statistik ma'lumotlarni yig'ish, qayta ishlash va tarqatish qoidalari va tartibining oshkorali

O'zbekiston Respublikasi Prezidenti huzuridagi Statistika agentligi

"Rasmiy statistika to'g'risida"gi Qonunning 6-moddasiga binoan, rasmiy statistikaning asosiy prinsiplari tushunarililik va shaffoflik. Statistik ma'lumotlarni yig'ish, qayta ishlash va tarqatish bo'yicha shartlar O'zbekiston Respublikasining statistikaga oid qonun hujjatlarida keltirilgan. Ushbu qonunchilik choralar veb-saytga joylashtirilgan va jamoatchilikni ular bilan tanishish imkoniyati mavjud. "Rasmiy statistika to'g'risida"gi Qonun va statistik ma'lumotlarni ishlab chiqish va tarqatish muddatlari aniq ko'rsatilgan statistika dasturi Statistika agentligi rasmiy veb-saytiga (www.stat.uz) joylashtirilgan. Qonun Oliy Majlis byulletenida, normativ-huquqiy hujjatlar bazasi (norma), shuningdek Adliya vazirligining www.lex.uz manzilida joylashgan ma'lumotlar bazasida ham mavjud. Statistik ma'lumotlarni shakllantirish uchun respondentlar tomonidan taqdim etiladigan statistika hisoboti shakllari Statistika agentligi rasmiy veb-saytida foydalanuvchilar uchun oldindan e'lon qilinadi.

1.2.2 Hukumatning statistik ma'lumotlar e'lon qilinishidan oldin ko'rishning ichki imkoniyati

O'zbekiston Respublikasi Prezidenti huzuridagi Statistika agentligi

Hukumat Statistika agentligi tomonidan tayyorlangan statistik ma'lumotlarni ularni e'lon qilish vaqtidan oldin ko'rish imkoniyatiga ega emas. Statistik ma'lumotlarni tarqatishda statistika organlari mustaqildir. Davlat organlarining aralashuviga yo'l qo'yilmaydi ("Rasmiy statistika to'g'risida"gi Qonunning 13-moddasi). Faqat Agentlik direktori, uning o'rinosarlari va mas'ul xodimlar statistik ma'lumotlar e'lon qilinishidan oldin ularni ko'ra oladi.

1.2.3 Statistik ma'lumotlarning atributlari (belgilari)

O'zbekiston Respublikasi Prezidenti huzuridagi Statistika agentligi

Jamoatchilikka e'lon qilinayotgan bosma statistik nashrlar, axborotnomalar, ommaviy axborot vositalarida berilayotgan ma'lumotlarning Statistika agentligi tomonidan ishlab chiqilganligi uning logotipi va izohlari orqali aniq belgilanadi.

1.2.4 Uslubiyatlar, ma'lumotlar manbasi va statistik usullardagi asosiy o'zgarishlar haqida oldindan xabardor qilish

O'zbekiston Respublikasi Prezidenti huzuridagi Statistika agentligi

Yangi uslubiyatga o'tishdan, mavjud uslubiyatlar va usullarga sezilarli o'zgartirishlar kiritishdan oldin Statistika agentligi jamoatchilikni oldindan xabardor qiladi. Statistika agentligi o'z rasmiy veb-saytida foydalanuvchilarni qanday o'zgarishlar kutayotganini tushuntiruvchi tegishli uslubiy ko'rsatmalarni joylashtiradi. Maqolalar, yangiliklar va matbuot anjumanlarida kutilayotgan o'zgarishlar jamoatchilikka yetkaziladi.

1.3. Axloq me'yorlari

1.3.1 Xodimlarning axloq me'yorlari bo'yicha ko'rsatmalar

O'zbekiston Respublikasi Prezidenti huzuridagi Statistika agentligi

Statistika agentligi xodimlari uchun Odob-axloq qoidalari tasdiqlangan. Ular axloq kodeksiga, shu jumladan maxfiylik prinsipiga rioya qilishlari, o'zlarining vazifalarini bajarishda ularga taqdim etilgan har qanday ma'lumotlarni oshkor qilmasligi kerak. Ular lavozimga tayinlanayotganda ushbu majburiyatlar haqida tushuntirishlar beriladi. Statistika agentligi xodimi individual ma'lumotlarni oshkor qilmaslik majburiyatini olgan shartnoma tuzishi shart.

2. Uslubiyat

2.1 Konsepsiya va tushunchalar

2.1.1 Konsepsiya va tushunchalar

Statistika agentligi YAIMni Milliy hisoblar tizimi (MHT)-2008 qo'llanmasi tavsiyalari asosida yillik va choraklik davriylikda shakllantiriladi.

Yalpi ichki mahsulot (YAIM) iqtisodiy rezident-birliklar ishlab chiqarish faoliyatining yakuniy natijasini ifodalovchi va ushbu birliklar tomonidan yakuniy foydalanish uchun ishlab chiqarilgan tovarlar va xizmatlar qiymati orqali o'lchanadigan Milliy hisoblar tizimining asosiy ko'rsatkichlaridan biridir.

2.2 Statistik qamrov

2.2.1 Statistik qamrov

2.2.1.1 Ma'lumotlarning statistik qamrovi

Hozirgi kunda O'zbekiston milliy hisoblari tizimi iqtisodiy faoliyat turlari va institutsional sektorlar bo'yicha olib boriladigan quyidagi hisoblarni o'z ichiga oladi:

- tovarlar va xizmatlar hisobi;
- iqtisodiy faoliyat turlari bo'yicha qo'shilgan qiymatning shakllanishini aks ettiruvchi ishlab chiqarish hisobi;
- YAIMning qiymat tarkibini tahlil qilish uchun iqtisodiy faoliyat turlari bo'yicha daromadlarni shakllantirish hisobi;
- birlamchi daromadlarning taqsimlanishi hisobi;
- ishlab chiqarish faoliyati va qayta taqsimlash jarayonlari natijasida olingan daromadlarning umumiyl miqdorini aniqlash uchun daromadlarning ikkilamchi taqsimlanishi hisobi;
- uy xo'jaliklari va davlat boshqaruvi organlarining yakuniy iste'mol xarajatlarini aks ettiruvchi ixтиyordagi daromadlardan foydalanish hisobi;

- kapital xarajatlar va ulardan jamg‘arishda foydalanish uchun resurslarning shakllanishini aks ettiruvchi kapital operatsiyalari hisobi.

O‘zbekiston Respublikasining milliy hisoblar ma’lumotlari iqtisodiy hududining barcha rezident birliklarini iqtisodiy faoliyat turlari bo‘yicha qamrab oladi.

Iqtisodiyotning norasmiy sektori bo‘yicha statistik ko‘rsatkichlarni baholash o‘z yakuniy iste’moli uchun ishlab chiqarishini qo‘sib, “yashirin” iqtisodiyot va noqonuniy faoliyat ko‘rsatkichlarini qo‘shtagan holda amalga oshiriladi.

2.2.1.2 Statistik qamrovdan istisnolar

Istisnolar yo‘q.

2.2.1.3 Aniqlanmagan faoliyat

Iqtisodiyotning norasmiy sektori bo‘yicha statistik ko‘rsatkichlarni baholash “yashirin” iqtisodiyot va noqonuniy faoliyat ko‘rsatkichlarini qo‘shtagan holda amalga oshiriladi.

2.3 Tasniflash/sektorlar bo‘yicha taqsimlash

2.3.1 Tasniflash/sektorlar bo‘yicha taqsimlash

O‘zbekiston MHTda milliy iqtisodiyotning quyidagi sohalari ajratib ko‘rsatilgan: nomoliyaviy korporatsiyalar; moliyaviy korporatsiyalar; davlat boshqaruvi organlari; uy xo‘jaliklari; uy xo‘jaliklariga xizmat ko‘rsatuvchi notijorat tashkilotlar. Mamlakat iqtisodiyoti sohalarining boshqa davlatlar bilan o‘zaro munosabatlari milliy iqtisodiyotning rezidentlari bilan o‘zaro aloqada bo‘lgan barcha norezident korporativ birliklarni birlashtiradigan “tashqi dunyo” hisobida o‘z aksini topadi.

YAIMni ishlab chiqarish usulida tarmoqlar kesimida baholash uchun O‘zbekiston Respublikasi iqtisodiy faoliyat turlari umum davlat tasniflagichi (IFUT-2) dan foydalaniadi.

Yakuniy iste’mol xarajatlarini baholashda tasniflagich sifatida quyidagi xalqaro tasniflagichlardan foydalaniadi: “Maqsadlar bo‘yicha individual iste’mol tasniflagichi” (MIIT), “Davlat boshqaruvi organlari funksiyalarining tasniflagichi” (DBOFT), “Maqsadlar bo‘yicha uy xo‘jaliklariga xizmat ko‘rsatuvchi notijorat tashkilotlar xarajatlari tasniflagichi” (NTMT).

2.4 Hisobga olish asoslari

2.4.1 Baholash

Oqimlar va zahiralarni hisobga olishda foydalanimadigan qiymatni baholash qoidalari to‘laligicha MHT-2008 tahririyatiga mos keladi:

- bozor mahsulotlarining qiymati asosiy baholarda aks ettiriladi;
- o‘z iste’moli uchun mahsulotlar ishlab chiqarish hajmi bozor baholariga tenglashtirilgan narxlarda baholanadi;

- import CIF baholar asosida, eksport esa FOB baholari asosida baholanadi;
- xorijiy valyutadagi operatsiyalar bozorda jarayonni amalga oshirish vaqtidagi o‘rtacha almashinuv kursi orqali qayta hisoblanadi;
- MHTda iqtisodiy operatsiyalarni hisobga olish, asosan, operatsiyalarning amalga oshirish jarayonidagi hisoblangan narxlar (joriy narxlar) asosida amalga oshiriladi;
- nobozor tovarlar va xizmatlar ishlab chiqarishni baholashda, agarda ularning bozor narxлari ma’lum bo‘lmasa, ishlab chiqarishga xarajatlari orqali yoki shu kabi tovarlar va xizmatlar uchun qo‘llash mumkin bo‘lgan bozor narxlaridan foydalangan holda baholanadi. Xususan, davlat boshqaruv xizmatlari va uy xo‘jaliklariga xizmat ko‘rsatuvchi notijorat tashkilotlar xizmatlari ishlab chiqarish xarajatlarini baholash orqali hisoblanadi.

2.4.2 Hisobga olish asosi

Operatsiyalar va oqimlar “MHT-2008” qo‘llanmasining tavsiyalariga muvofiq hisoblash usuli yordamida hisoblanadi. Davlat boshqaruvi sektori bo‘yicha ma’lumotlar kassa xarajatlari usulida hisoblanadi.

2.4.3 Yalpi/sof ko‘rsatkichlarni hisoblash tartib-taomillari

YAIM yalpi asosda hisoblanadi, ya’ni yalpi qo‘silgan qiymat ishlab chiqarish ayrilgan oraliq iste’molga teng. Tarmoqlarning yalpi qo‘silgan qiymati asosiy kapitalning iste’molini qo‘sghan holda hisoblanadi.

3. Aniqlilik va ishonchlilik

3.1 Birlamchi ma’lumotlar

3.1.1 Birlamchi ma’lumotlarni yig‘ish asoslari

Ishlab chiqarish usuli

Ishlab chiqarish usulida YAIMni baholash uchun ma’lumotlar manbai bo‘lib, quyidagilar xizmat qiladi: iqtisodiy faoliyat turlarining qisqa muddatli kuzatuvlari, kichik korxonalar, mikrofirmalar va yakka tartibdagi tadbirdorlarning tanlanma kuzatuvlari, uy xo‘jaligi so‘rovnomasini ma’lumotlari, korxonalar va tashkilotlarning tarkibiy kuzatuvlari, shuningdek, davlat budgetining ijrosi to‘g‘risida, bojxona va soliq organlarining ma’muriy ma’lumotlari, budgetdan tashqari jamg‘armalarining, Markaziy bankning moliyaviy ko‘rsatkichlari va boshqalar.

Choraklik statistik ma’lumotlar yirik korxonalarining statistik hisobotlari va kichik korxonalarining tanlanma kuzatuvi ma’lumotlari asosida to‘liq hajmda shakllantiriladi. Choraklik va yillik baholashni amalga oshirishda hisobot davriga mos bo‘lgan statistika kuzatuvlari va korxonalarining moliyaviy hisobotlari ma’lumotlaridan foydalananadi.

Xarajatlar usuli

Uy xo‘jaliklarining yakuniy iste’molga xarajatlari tovar va xizmatlar guruhlari bo‘yicha statistika hisobotining chakana savdo, pullik xizmat ko‘rsatish hisobotlari ma’lumotlari, asosiy

oziq-ovqat resurslari balansi ma'lumotlari hamda uy xo'jaliklari so'rovnomalaring ma'lumotlaridan foydalangan holda aniqlanadi.

O'z iste'moli uchun ishlab chiqarilgan tovarlarlarning qiymati, tovarlarning joriy bozor narxlari asosida hisoblanadi. Davlat boshqaruva organlarini xarajatlarini baholash Davlat budgeti ijrosi to'g'risidagi hisoboti ma'lumotlari asosida amalga oshiriladi.

Uy xo'jaliklariga xizmat ko'rsatuvchi notijorat tashkilotlarining yakuniy iste'molga qilgan xarajatlari uy xo'jaliklariga bepul taqdim etilgan iste'mol tovarlari va xizmatlariga qilingan xarajatlardan iborat. Shuningdek, bu xarajatlarga o'z ishchilariga bepul xizmatlar ko'rsatish uchun korxona va tashkilotlar tomonidan moliyalashtiriladigan ta'lim, sog'lijni saqlash, madaniyat muassasalari xarajatlari ham kiradi.

Ushbu ko'rsatkichni hisoblashda YAIMning ishlab chiqarish usulidagi hisoblaridan olingan ijtimoiy-madaniy soha obyektlarini saqlab turishga qilingan xarajatlar hajmi bo'yicha ma'lumotlardan foydalaniladi. Uy xo'jaliklariga nodavlat-notijorat tashkilotlari tomonidan taqdim etiladigan tovarlar va xizmatlar hajmi notijorat tashkilotlarining statistika kuzatuvlari asosida aniqlanadi.

Yalpi jamg'arish va moddiy aylanma vositalar zahirasining o'zgarishi to'g'risidagi ko'rsatkichlar statistika kuzatuvlarining ma'lumotlari asosida shakllantiriladi.

Tovar va xizmatlarning eksporti va importi hajmi to'lov balansi ma'lumotlari asosida hisoblanadi.

3.1.2 Birlamchi ma'lumotlarning ta'rifi, qamrovi, tasniflari, baholanishi va hisobga olish davri

Birlamchi ma'lumotlar milliy hisoblarning ta'riflariga, statistik qamroviga va tasnifiga, hamda hisobga olish vaqtiga, hisobot davri va baholash tamoyillariga to'la mos keladi.

Milliy hisoblarni takomillashtirish maqsadida statistika kuzatuv shakllari muntazam ravishda ko'rib chiqiladi.

3.1.3 Birlamchi ma'lumotlarning o'z vaqtida tayyor bo'lishi

Ma'lumotlar Statistika dasturida belgilab berilgan vaqtidan kechiktirilmagan holda taqdim etib boriladi.

3.2 Birlamchi ma'lumotlarni baholash

3.2.1 Birlamchi ma'lumotlarni baholash

Milliy hisoblarni shakllantirishda ma'lumotlar manbai sifatida quyidagilardan foydalaniladi: yuridik shaxslarning (korxona va tashkilotlar) statistika kuzatuvi ma'lumotlari, Statistika dasturida ko'zda utilgan iqtisodiyot tarmoqlari bo'yicha norasmiy sektorni muntazam kuzatish natijalari, uy xo'jaliklari so'rovnomasini ma'lumotlari, Davlat budgetining ijrosi to'g'risidagi ma'lumotlari, soliq va bojxona organlarining ma'muriy ma'lumotlari, Markaziy bankning to'lov balansi hamda boshqa ma'muriy manbalar.

3.3 Statistik usullar

3.3.1 Birlamchi ma'lumotlar bilan ishlashda statistik usullar

YAIM ishlab chiqarish usulida

Doimiy narxlarda hisoblash usullari.

YAIM tarkibiy qismlarini doimiy narxlarda hisoblash ikki asosiy usuldan foydalangan holda amalga oshiriladi:

- joriy narxlardagi hisobot davri ma'lumotlarini mos narxlar indeksi orqali deflyatsiya qilish;
- joriy narxlardagi o'tgan yilning mos davri ma'lumotlarini fizik hajm indekslari yoki ushbu iqtisodiy faoliyat turining rivojlanish sur'atlarini mantiqan to'g'ri ifodalovchi natural indikatorlar orqali ekstrapolyatsiya qilish.

Ayrim hollarda ko'rsatkichlarni doimiy narxlarda hisoblashning to'g'ridan-to'g'ri qayta baholash usuli ham qo'llaniladi, bu usul hisobot davrida ishlab chiqarilgan mahsulot miqdorini o'tgan yilni mos davri narxlariga ko'paytirish orqali amalga oshiriladi.

YAIM tarkibiy qismlarini hisoblashda asosan deflyatsiya usulidan foydalaniadi, mos narxlar indeksi mavjud bo'lgan hollarda ekstrapolyatsiya qilish usuli qo'llaniladi.

YAIMning tarkibiy qismlari jamlangan qiymatlar bo'lganligi sababli, ularni baholash usullari yuqorida aytib o'tilgan usullar birikmasidan iborat bo'ladi.

YAIM xarajatlar usulida

Doimiy narxlarda hisoblash usullari.

Yakuniy iste'mol xarajatlarining tarkibiy qismlarini doimiy narxlarda hisoblash ikki asosiy usuldan foydalangan holda amalga oshiriladi:

- joriy narxlardagi hisobot davri ma'lumotlarini MIITga muvofiq tovarlar va xizmatlar iste'mol narxları indekslari orqali deflyatsiya qilish;
- joriy narxlardagi o'tgan yilning mos davri ma'lumotlarini fizik hajm indekslari yoki ushbu iqtisodiy faoliyat turining rivojlanish sur'atlarini mantiqan to'g'ri ifodalovchi natural indikatorlar orqali ekstrapolyatsiya qilish (davlat boshqaruvi organlari va UXKNT xarajatlarini hisoblashda).

Yakuniy iste'mol xarajatlarining tarkibiy qismlari jamlangan qiymatlar bo'lganligi sababli, ularni baholash usullari yuqorida aytib o'tilgan usullar birikmasidan iborat bo'ladi.

YAIM bo'yicha iste'mol ko'rsatkichlarini doimiy narxlarga o'tkazish uchun quyidagilar qo'llaniladi:

- uy xo'jaliklarining yakuniy iste'molga qilgan xarajatlari uchun iste'mol narxları indeksi;
- davlat muassasalari xarajatlari uchun natural ko'rsatkichlar, masalan, tarmoqlarda band bo'lganlar sonining o'zgarishi;
- asosiy kapital jamg'arilishi uchun asosiy kapitalga kiritilgan investitsiyalar bo'yicha narxlar indeksi;
- moddiy aylanma vositalar zaxiralarining o'zgarishi uchun sanoatda ishlab chiqaruvchilar narxlarining indekslari;
- tovarlar eksporti va importi uchun eksport va import mahsulotlari narxlar indekslari;

- xizmatlar eksporti uchun xizmatlarning iste'mol narxlari indekslari;
- xizmatlar importi uchun tegishli hamkor-mamlakatlar xizmatlari uchun o'rtacha vaznli iste'mol narxlari indekslari.

3.3.2 Boshqa statistik jarayonlar

Yillik va choraklik milliy hisoblarda noqonuniy iqtisodiy faoliyat baholanmaydi. Norasmiy faoliyatni maxsus tadqiqotlar, ma'muriy ma'lumotlar va uy xo'jaliklarining tanlanma kuzatuv ma'lumotlari asosida baholanadi.

3.4 Ma'lumotlarni taqqoslash

3.4.1 Oraliq natijalarni taqqoslash

Ayrim ma'lumotlar manbalari keskin farq qiluvchi qiymatlar bor yoki yo'qligi tekshirib boriladi. Keskin farq qiluvchi qiymatlar aniqlanganda milliy hisoblarni shakllantiruvchi xodimlar tegishli bo'linmalarga ma'lumotlarni tekshirish uchun murojaat qiladilar. Birlamchi ma'lumotlar tahlil qilinadi va dinamik mosligi tekshiriladi.

3.4.2 Oraliq ma'lumotlarni baholash

Asosiy oraliq ma'lumotlarda yuzaga kelishi mumkin bo'lgan farqlar tahlil qilib boriladi va bu farqlarni bartaraf etish uchun moslashtirish ishlari amalga oshiriladi. Xususan, quyidagi koeffitsentlar ehtiyojkorlik bilan tekshiriladi: oraliq iste'mol / ishlab chiqarish, yalpi qo'shilgan qiymat / ishlab chiqarish. Bundan tashqari, faoliyat turlari kesimida qo'shilgan qiymatning tarkibi xronologik mosligi tekshiriladi.

3.4.3 Yakuniy statistik ma'lumotlardagi tafovutlar va boshqa nomuvofiqliklarni o'rganish

YAIMni ishlab chiqarish va xarajatlar (yakuniy iste'mol) usullari orqali hisoblaganda yuzaga kelgan tafovutlar tahlil qilinadi.

Resurslar va ishlatilishi jadvallari har yili shakllantiriladi hamda tahlil qilib boriladi.

3.5 Ma'lumotlarni qayta ko'rib chiqish tahlili

3.5.1 Ma'lumotlarni qayta ko'rib chiqishni o'rganish va tahlil qilish

YAIM ko'rsatkichlarini qayta ko'rib chiqish tartibi har yili tasdiqlanadigan Statistika dasturida aks etadi. YAIMni yillik (dastlabki) baholash hisobot yili yakunlangandan so'ng bir oydan so'ng taqdim etiladi. YAIMni ushbu baholanishi hisobot yilidan keyin 15 oydan so'ng yillik statistik hisobot ma'lumotlari asosida qayta ishlanadi.

4. Amaliy yaroqlilik

4.1 Davriylik va o‘z vaqtidaligi

4.1.1 Davriylik

YAIM choraklik va yillik davriyliklarda shakllantiriladi.

4.1.2 O‘z vaqtidaligi

YAIMni choraklik dastlabki baholash hisobot choragidan bir oy keyin shakllantiriladi.

YAIMning diskret asosda dastlabki choraklik baholash hisobot davridan keyingi 90-kuni.

YAIMni choraklik dastlabki baholashni qayta baholash 12 oydan so‘ng.

YAIMni yillik yakuniy baholash 15 oydan so‘ng.

4.2 Qiyoziylik

4.2.1 Ichki qiyoziylik

YAIMni ishlab chiqarish va xarajatlar (yakuniy iste’mol) usullari orasidagi statistik tafovutlar aniq ko’rsatilib o’tiladi. YAIMni baholashdagi tafovutlar tahlil qilinadi.

4.2.2 Vaqt bo‘yicha qiyoziylik

YAIMni 1993- yildan boshlab yillik hisob-kitoblari hamda 2000- yildan boshlab choraklik hisob-kitoblari mavjud. YAIM 1993- yilgacha rublda, 1994- yildan so‘mda ifodalangan. 2016-yil I-chorakdan boshlab YAIMni IFUT-2ga asoslangan holda baholanadi. IFUT-2 tarkibi bo‘yicha yillik YAIMni 2010- yildan boshlab qayta hisoblab chiqilgan.

2010- yildan boshlab ma’lumotlar qishloq xo‘jaligini hisobga olish uslubiyatidagi o‘zgarishlarni, shuningdek, MHT-2008 qo’llanmasining tavsiyalariga muvofiq uy-joy egalari tomonidan o‘z iste’moli uchun ishlab chiqarilgan yashash xizmatlari, 2018- yildan bilvosita o‘lchanadigan moliyaviy vositachilik xizmatlarini hisobga olgan holda qayta hisoblab chiqilgan.

4.2.3 Sektorlar va sohalar o‘rtasidagi qiyoziylik

Milliy hisoblarni tuzishda to‘lov balansining ba’zi moddalari, shuningdek, davlat moliyasi statistikasi ma’lumotlari ishlatiladi. Hozirgi vaqtida MHT-2008da nazarda tutilgan iqtisodiyotning institutsional sektorlari bo‘yicha integrallashgan milliy hisoblar shakllantirilmoqda.

4.3 Ma'lumotlarni qayta ko'rib chiqish

4.3.1 Ma'lumotlarni qayta ko'rib chiqish jadvali

Ma'lumotlarni qayta ko'rib chiqish davri oldindan belgilab boriladi va yildan-yilga barqarorlashib boradi. Choraklik YAIM ko'rsatkichlarini qayta ko'rib chiqish tartibi har yili tasdiqlanadigan Statistika dasturida aks etadi.

4.3.2 Dastlabki va/yoki qayta ko'rib chiqilgan ma'lumotlarni aynan shu toifasi bo'yicha belgilash

Dastlabki ma'lumotlar nashr qilinganda belgilanadi va zaruriyatga qarab, ularga izoh beriladi.

4.3.3 Ma'lumotlarni qayta ko'rib chiqishni o'rGANISH va tahlil qilish bo'yicha olingan natijalarini tarqatish

Qayta ko'rib chiqilgan (yakuniy) ma'lumotlar Agentlik nashrlari va rasmiy veb-sayt orqali taqdim etiladi.

5. Qulayligi

5.1 Ma'lumotlar

5.1.1 Statistik ma'lumotlarni taqdim etish

Choraklik va yillik ma'lumotlar foydalanuvchilarga "O'zbekiston Respublikasining ijtimoiy-iqtisodiy holati", "O'zbekiston Respublikasining statistik axborotnomasi", "O'zbekiston Respublikasining milliy hisoblari", "O'zbekiston Respublikasi yillik statistik to'plami", "O'zbekiston raqamlarda" va boshqa statistik to'plamlar, shu bilan birga, O'zbekiston Respublikasi Prezidenti huzuridagi Statistika agentligining <http://www.stat.uz>, <https://siat.stat.uz>, <https://data.egov.uz> nomli rasmiy saytlarida nashr qilish orqali taqdim etiladi.

YAIM ko'rsatkichlari, o'sish sur'atlari va tarmoqlarning ulushlari tushunarli ko'rinishda grafiklar, jadvallar, qisqacha tahliliy sharhlar bilan nashr etiladi. YAIM ishlab chiqarish usulida ham, xarajatlar usulida ham bataysil nashr etiladi.

Nashrlarda ma'lumotlarni to'g'ri talqin qilish uchun asosiy ko'rsatkichlarga metodologik tushuntirishlar beriladi, bundan tashqari, veb-saytda statistik ko'rsatkichlarni shakllantirish va ularni hisoblash bo'yicha uslubiy nizomlar joylashtiriladi. Nashrlar va veb-saytlardagi ma'lumotlarni solishtirish uchun jadvallar va grafiklar shaklida bir nechta davrlar uchun indikatorlar keltiriladi.

Statistik ma'lumotlarni nashr etilishi muddatlari har yili tasdiqlanadigan Statistika dasturida aks ettiriladi.

5.1.2 Ma'lumotlarni tarqatish vositalari va shakllari

5.1.2.1 Bosma shaklda – Yangi nashr

Ma'lumotlar O'zbekiston Respublikasi Prezidenti huzuridagi Statistika agentligining "O'zbekiston Respublikasining ijtimoiy-iqtisodiy holati" (har chorakda), "O'zbekiston Respublikasining statistik axborotnomasi" (har chorakda), "O'zbekiston raqamlarda" (yilda bir marta), "O'zbekiston Respublikasining milliy hisoblari" (ikki yilda bir marta), "O'zbekiston Respublikasi yillik statistik to'plami" (ikki yilda bir marta) nashrlari va boshqalar orqali chop etilgan shaklda foydalanuvchilarga taqdim etib boriladi. Bundan tashqari, ma'lumotlar davlat boshqaruvi organlariga va boshqa foydalanuvchilarga ularning talablariga binoan kelishilgan jadvallar ko'rinishida taqdim etib boriladi.

Makroiqtisodiy ko'rsatkichlar jadvallar, grafiklar va diagrammalar shaklida qisqa tahliliy sharhlar bilan nashr etiladi.

5.1.2.2 Bosma shaklda – Oylik byulletenlar

Mavjud emas.

5.1.2.3 Bosma shaklida – Choraklik byulletenlar

Har chorakda "O'zbekiston Respublikasining ijtimoiy-iqtisodiy holati", "O'zbekiston Respublikasining statistik axborotnomasi" nashrlari taqdim etiladi, bundan tashqari statistik ma'lumotlar davlat boshqaruvi organlariga va boshqa foydalanuvchilarga ularning talablariga binoan kelishilgan jadvallar ko'rinishida taqdim etib boriladi.

5.1.2.4 Bosma shaklda – Yillik byulletenlar

Yillik ma'lumotlar "O'zbekiston raqamlarda" (yilda bir marta) nashri orqali, bundan tashqari, davlat boshqaruvi organlariga va boshqa foydalanuvchilarga ularning talablariga binoan kelishilgan jadvallar ko'rinishida taqdim etib boriladi.

5.1.2.5 Bosma shaklda – Boshqalar

Yillik ma'lumotlar "O'zbekiston Respublikasi yillik statistik to'plami" (ikki yilda bir marta), "O'zbekiston Respublikasining milliy hisoblari" (ikki yilda bir marta), "Resurslar va ishlatalish jadvallari", "Xarajatlar va ishlab chiqarish jadvallari" (yilda bir marta) nashrlari orqali, bundan tashqari, davlat boshqaruvi organlariga va boshqa foydalanuvchilarga ularning talablariga binoan kelishilgan jadvallar ko'rinishida taqdim etib boriladi.

5.1.2.6 Elektron shaklda - Byulleten yoki nashrlar

O'zbekiston Respublikasi Prezidenti huzuridagi Statistika agentligining rasmiy saytida statistik ma'lumotlar - elektron jadvallar ko'rinishidagi dinamik qatorlar har chorakda joylashtiriladi va muntazam yangilanadi, shu bilan birga, "O'zbekiston Respublikasining statistik axborotnomasi" taqdim etiladi.

5.1.3. Ma'lumotlarni e'lon qilish jadvali

Ushbu ko'rsatkich Agentlik rasmiy veb-saytida (www.stat.uz) jamoatchilikka oldindan e'lon qilingan rasmiy statistikani e'lon qilish taqvimi va yillik Statistika dasturida belgilangan muddatlarga muvofiq e'lon qilinadi.

5.1.4 Bir vaqtning o'zida e'lon qilish

Milliy hisoblar bo'yicha ma'lumotlar barcha foydalanuvchilar uchun Statistika agentligining rasmiy veb-saytida (<https://stat.uz/uz/rasmiy-statistika/national-accounts-2>), "O'zbekiston Respublikasi yillik statistik to'plami" (<https://stat.uz/uz/nashrlar/3635-yillik-statistik-to-plami>) rasmiy nashrida e'lon qilingan.

5.1.5 So'rov bo'yicha ma'lumotlarni tarqatish

O'zbekiston Respublikasining «Rasmiy statistika to'g'risida»gi Qonuni va boshqa me'yoriy hujjatlarga muvofiq, statistik ma'lumotlar foydalanuvchilarga ularning so'rovlar bo'yicha belgilangan tartibda taqdim etib boriladi. Statistik axborotlarni tarqatish yuridik yoki jismoniy shaxslarning yozma so'rovlar bo'yicha bosma yoki elektron jadval ko'rinishida, statistik to'plamlar, bulletenlar, tezkor axborot shaklida, shuningdek, tomonlar o'rtasidagi axborot almashinuvi to'g'risidagi bitimlarga asosan amalga oshiriladi.

5.2 Metama'lumotlar

5.2.1 Konsepsiylar, statistik qamrov, tasniflar, hisobga olish asoslari, ma'lumotlar manbasi va statistik usullar to'g'risidagi hujjatlar va ma'lumotlarni tarqatish

Ma'lumotlar to'g'risidagi kontsepsiylar, statistik qamrovlari, tasniflar, hisoblash asoslari, ma'lumotlar manbalari va statistik usullar tarqatiladigan asosiy ko'rsatikichlarga uslubiy tushuntirishlar ko'rinishidagi statistik to'plamlarda o'z aksini topadi. Statistik ko'rsatkichlarni shakllantirish, hisoblash bo'yicha uslubiy nizomlar veb-saytga joylashtiriladi.

5.3. Foydalanuvchilarga yordam ko'rsatish

5.3.1 Aloqa bog'lash bo'yicha ma'lumotlarni tarqatish

Statistika agentligi tomonidan e'lon qilingan rasmiy nashrlarda statistika ma'lumotlarini tayyorlash uchun mas'ul xodimlar bilan aloqa bog'lash bo'yicha manzillar:

telefon: +998712038028;

elektron manzillar: a.mamadjanov@stat.uz.

9. Rejalar

9.1 Oxirgi

9.1.1 Takomillashtirish rejasi – Oxirgi takomillashtirishlar

IFUT-2 statistik amalyotga joriy etildi.

Turizm yordamchi hisobi joriy etildi.

MHT-2008 qo'llanmasining tavsiyalariga muvofiq uy-joy egalari tomonidan o'z iste'moli uchun ishlab chiqarilgan yashash xizmatlarini hisoblash statistik amaliyotga joriy etildi.

MHT-2008 qo'llanmasiga ko'ra, bilvosita o'lchanadigan moliyaviy vositachilik xizmatlarini hisoblash joriy etildi.

Eksport-import operatsiyalari bo'yicha ma'lumotlar TBQ(6)ga ko'ra muvofiqlashtirildi.

9.2 Umumiylar

9.2.1 Takomillashtirish rejasi – Qisqa muddatli

Kuzatilmaydigan iqtisodiyotni hisobga olishni takomillashtirish.

Sof choraklar bo'yicha milliy hisoblarning asosiy agregatlarini doimiy narxlarda hisoblashni takomillashtirish.

9.2.2 Takomillashtirish rejasi – O'rta muddatli

Moliya hisobini ishlab chiqish va joriy etish.

9.3 Moliyaviy

9.3.1 Takomillashtirish rejasi – texnik/moliyaviy ko'makka talab – Qisqa muddatli

Diskret chorak hisob-kitoblarini, shuningdek kuzatilmaydigan iqtisodiyotni hisoblashni takomillashtirish uchun texnik yordam ko'rsatish talab qilinadi.

9.3.2 Takomillashtirish rejasi - texnik/moliyaviy ko'makka talab – O'rta muddatli

Moliya hisobini ishlab chiqish uchun texnik yordam ko'rsatish talab qilinadi.

Aloqa bog'lash uchun shaxs (shaxslar):

F.I.O.:	Mamadjanov Abrorali Ashiraliyevich
Lavozim:	Boshqarma boshlig'i
Bo'linma:	Makroiqtisodiy indikatorlar va milliy hisoblar boshqarmasi
Idora:	O'zbekiston Respublikasi Prezidenti huzuridagi Statistika agentligi
Manzil:	Mustaqillik 63
Shahar/region:	Toshkent shahri
Mamlakat:	O'zbekiston Respublikasi
Pochta indeksi:	100170
Telefon: mamlakat kodi/shahar kodi/raqam	+998712038028
Faks: mamlakat kodi/shahar kodi/raqam	
Elektron manzil:	a.mamadjanov@stat.uz